

„Az utolsó csepp vérig védjük az országot” -- mondotta Hitler helyettese

Menekülnek az osztrák nácik Németországból

Megcáfolták Hitler halálhírét. -- Az osztrák nemzeti szocialisták müncheni vezéréit szintén letartóztatták. -- Izgalmas részletek egy rohamosztagos főparancsnok kivégzéséről
Háboru, vagy polgárháboru?

Berlin, július 9.
A DNB. tegnap erősen megcáfolta a párisi sajtóban elterjedt hírt, mintha Hitler egy lázadó rohamosztagos megölte volna.

Öngyilkos lett a kivégzett Röhm édesanyja

Berlin, július 9.
A legutolsó minisztertanácson Schmidt gazdasági minisztert korlátlan diktatórikus hatalmat kapott. Jóinformált körök szerint Schmidt hatásköre a valutapolitikára is kiterjed, ami azt jelenti, hogy nincs kizárva, hogy a márkát devalorizálják.

Röhm anyja öngyilkos lett
Berlini jelentések szerint a kivégzett Röhm kapitány anyja öngyilkos lett. Ugyancsak berlini jelentések közlik, hogy Hitler kancellár utasítására véstörvénysszék elé állították és kivégezték azt a rohamosztagost, aki Schleicher tábornok feleségét megölte mert erre nem volt utasítása.

A kivégzések borzalmait.
Egy borzalmas kivégzés részleteiről szívalgott ki a következő legenda. El. Werder nevű rohamosztagos vezetőt már a falhoz állították, letépték róla kabátját, a következő pillanatban szemben állt vele hat acélsisakos katonák, akiknek halálfeje van festve acélsisakjukra. A katonák felemelték fegyvereiket, mikor az első emeleti folyosóról a vész-bíró egyik tagja lekiáltott az udvarra:
— Halt! Ne löjétek agyon, vezessétek fel.

Az eszméletlenségig meggyötört emberben felpisláskolt egy reménysugár. Werder azt hitte, hogy nem fogják kivégezni. A bíróság azonban azért hívatta fel a fal mellől, mert bizonyos személyekről akarta még kihallgatni. Órákig faggatták, hogy fontos adatokat megtudjanak tőle. Az idegileg meggyötört, félőrült ember egy szót sem tudott kiejteni. Kétórás idegtortúra után levezették az udvarra, újból fal mellé állították, a következő pillanatban felcsattan a sorváz és Werder rohamosztagos vezető véresen összeomlott.

Bécs, július 9.
Németországból érkező hírek szerint Leo Habichtot, aki Münchenből az osztrák náci propagandát irányította, Németországban letartóztatták. A Reichspost jelentése szerint vasárnap a bajor-osztrák határon

tömegével szöktek vissza Németországból Ausztriába az elmenekült osztrák nácik. Valamennyien azt hangoztatták, hogy inkább elviselik az Ausztriában rájuk váró börtönbüntetést, mint a mai német helyzetet.

Vasárnap már végleg elhatározták Németországban az osztrák légió feloszlását.

Háborúról beszélt Hitler helyettese

Berlin, július 9.
Vasárnap a német főváros középületeit karhatalom őrizte, a fontosabb utvonalakon is sűrűn lehetett látni cirkáló rendőrszemeket. A városban mélyszéles csönd.

Az egész birodalomban igen nagy érdeklődéssel várták azt a rádióbeszédet, amelyet Hitler Adolf helyettese Hess Rudolf Königsbergben mondott el.

Ne tévessze össze a mai Németországot, a béke Németországot az egykori Németországgal, a pacifizmus Németországgal.

Bécs, július 9.
Habicht és Frauenfeld letartóztatásában

A Reichspost értesülése szerint Habichtot, az osztrák náci-propaganda vezérén kívül letartóztatták Münchenben Brochstot, Habicht helyettesét is, továbbá Frauenfeldet

az ismert osztrák náci-vezért is, aki kórházban fekszik, mert pár nap előtt re-pülőszerencsétlenség érte. Berlinben Reuter-mérnököt a stájer horogkeresztesek vezérét tartóztatták le. Ebből nyilvánvaló, hogy az összes osztrák náci-vezérek összeköttetésben álltak a Röhm-féle szervezet vezéreivel, s ezért tartóztatták le valamennyiüket.

— Amint a francia nép minden talpalatnyi földet minden erejével megvédelmezteti és akármelyik nap újból megvédelmezne, eppolyan tennénk mi németek is. A francia front-harcos különösképpen megért bennünket, amikor mi azoknak, akik a háború gondolatával játszanak, — a háborút természetesen nem az uszítóknak kellene végigharcolni — odakiáltjuk:

— Csak merjenek bennünket megtámadni, csak merjenek az új Németországba vonulni.

Ciuntulesz Románia moszkvai követe Titulescu külföldre utazott

Bucuresti július 9.
Tegnap délután 5 órakor utazott el a fővárosból Titulescu külügyminiszter. Az északi pályaudvaron bucsúztatásánál megjelent Saveanu, a Kamara, Leonte Moldoveanu, a Szenátus elnöke, Ciuntu ankarai követe, Filoti sajtófőnök és még mások.

Seidner Imre, lapunk bucurestii munkatársának sikerült néhány szót a külügyminiszterrel váltani.

Seidner: Hová megy nyaralni kegyelmes uram?

Titulescu: Azt még magam sem tudom. Csak az utirányt ismerem. Szerdán az Adriai tenger partját nézem meg Olaszországb-

ban, csütörtökön Laussaneban, pénteken esetleg Délfranciaországban leszek, de hogy a Lidón, vagy pedig Franciaország más helyén pihenem ki az utóbbi hetek fáradságait erről még nem döntöttem.

Titulescu távozása előtt meglátogatta az összes pártvezéreket, akiknek köszönetet mondott azért a tónusért, amellyel az orosz-román megegyezést fogadták. Titulescu el-távozása előtt táviratilag üdvözölte Litvinovot, abból az alkalomból, hogy ma volt egy hónapja az orosz-román szerződés megkötésének. Egyben szíves beleegyezését kérte ahhoz, hogy Románia moszkvai követe Edward Ciuntu legyen.

A nagybeteg asszony saját nyakkendőjével akarta megfojtani brutális férjét

Az áldozat is, a gyilkos asszony is élet-halál között lebeg

Bucuresti, július 9.

A Dumitrescu Vasile-ucca 33 szám alatt hatalmas családi dráma játszódott le. Elena Dona asszony nyakkendővel meg akarta fojtani az urát.

A megrendítő dráma előzményei a következők:

Dona Grigor hosszabb idő óta munkanélküli volt. Feleségének volt néhány kisebb háza a Dumitrescu-uccában és abból tartotta fenn magát a család, ahol gyönyörűen fejlett 19 éves leányuk vezette a háztartást, mert az asszony hónapok óta súlyos beteg volt. A férj szegény volt azonban az asszonynak vagyona volt és azt leányára akarta íratni. Grigore Dona emiatt nagyon sokszor durva volt a feleségéhez és leányához.

Dona tegnapelőtt délután három órakor jött haza a piacról és a leánytól durva hangon ebédet kért. Az asszony, aki betegen feküdt az ágyban csendesen odaszólt a férfinak, hogy nincsen sok étel. Grigor erre felugrott és durván rákiáltott az asszonyra és a leányát pofonvágtat. Mimi, a leány sirva szaladt ki a házból, míg a szobából hangos veszekedés zaja hallatszott ki. A férfi felémelt egy széket és fejbe akarta vágni az asszonyt.

Dona Elena kétségbeesetten sikoltott, egyet, majd mikor senki sem jött segítségére

nagybetegen kiugrott az ágyból, megragadta a férje nyakkendőjét és húzni kezdte, míg a férfi össze nem esett.

Akkor az asszonyt elhagyta az ereje és félig ájultan férje élettelen testére rogyott.

Igy találta meg őket Mimi, aki időközben egyik ismerősének kíséretében tért haza hogy az segítsen megfékezni dühöngő apját.

A leány amint meglátta szülőit, sikoltozva vetette rá magát a halottaknak hitt házaspárra, majd félőrülten siklotozva ugrott fel és a szoba sarkába menekült, onnan mutatott hisztérikus siklotozással az apjára.

Az időközben odagyűlt emberek megdöbbenve látták, hogy

Grigore Dona arca el van kékülve, szájából pedig folyik a vér.

A leánya siklotozására magához tért Elena Dona, aki nagynehezen feltápáskodott és az ágyhoz vándorolt. Ott ismét ájultan ro-

gyott össze. Valaki elszaladt és telefonált a mentőknek, akik azonnal kivonultak s a még mindig élettelenül fekvő embert beszálították a kórházba, ahol megállapították, hogy Grigore Dona súlyos gégecsonttörést szenvedett és nem valószínű, hogy életben marad.

A rendőrség pedig bevezette a nyomozást és az ügyet áttette az ügyészséghez, ahol tekintettel arra, hogy Elena Dona nem hagyhatja el az ágyat, olyan súlyos beteg, nem rendelték el a letartóztatását, hanem a vizsgálóbíró kiszállt a beteg ágyához azt kihallgatni.

Az asszony vallomásából megdöböntő adatok láttak napvilágot, amelyek közül a legsúlyosabb az volt, hogy a férfinak szokása volt, hogy éjnek idején részeg fővel tért haza, ha az asszony, vagy a leánya neki nem tetsző módon viselkedtek,

hajuknál fogva kihuzta őket az udvarra és ott a fejüket verdeste a falhoz, mind addig, míg ájultan össze nem estek.

Mimi pedig állandóan szaladgál a kórháztól hazáig. Ápolni akarja a nagybeteg anyját, de nem akarja otthagyni azt az embert sem aki megütötte. Mégis csak az apja.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon FLOREAL hajszeszt 1 üv. ára 60 lei

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Barthou Londonba érkezett

Nem lesz szó szövetségről -- mondják a diplomaták --

London, július 9.

Barthou francia külügyminiszter és kísérete az éjszaka folyamán megérkezett az angol fővárosba. A magas francia vendégeket Sir Simond lord angol külügyminiszter és a minisztérium több tisztviselője fogadta a Viktoria pályaudvaron. A Daily Herald párisi levelezője beszélgetést folytatott Bar-

thouval még elutazása előtt. Barthou a következőket mondotta: "Nem tudok mondani semmit." Az angol lapok hangsúlyozzák, hogy nem lesz szó angol-francia szövetségről csupán tájékoztatni fogja Barthou az angol kormányt arról, amit Franciaország legutóbb politikai téren cselekedett.

Nagy az izgalom Hollandiában

A kommunista forradalmat még nem verték le

Amszterdam, július 9.

Hollandiai kormánykörök aggodalommal észlelték, hogy az amszterdami uccai harcok nem korlátozódtak csupán Amszterdam városára. Ez az aggodalom valóban be is igazolódott, amennyiben a lázadás áttért Haarlem és Rotterdam városokra is. Rotterdamban a kommunisták s forradalmi szöszöcslisták szombat estére két gyűlést akartak rendezni. Azonban a hatóságok a gyűlést be-

tiltották, mire a zavargók elpusztították az uccai világítást. A zavargók összeütközésbe kerültek a karhatalommal, mely sortűzet adott a tömegre. Tegnap Amszterdamban a kommunisták egy rendőr gépkocsira közelport szórtak, mire a rendőrség löfövényverét használta. Amszterdamban a házkutatások napirenden vannak, Számos letartóztatás történt.

Időjárás

Északnyugati szél, északon és keleten, esetleg kisebb fűtőzáró esők.

RADIOMŰSOR

KEDD

Bucuresti, 13: Vizállítás, tőzsde, lemezek. 14.15: Időjárás. 14.40: Gramofon. 19: Könyvü zene. 20.40: Műszaki előadás. 20.45: Lemezek. 21: Előadás. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22: Irodalmi csevegés. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Beszélő ujság.

Budapest: 6.45: Torna, gramofon. 9.45: Hírek, felolvasás, gramofon. 12: Harangszó, időjárásjelentés. Utána hangverseny. 12.30: Hírek. 13.30: Győri Vince és cigányzenekara. 14.40: Hírek. 16: Előadás. 17: Gramofon. 18.30: Kálmán Mária hegedű. 19: Előadás. 19.30: A tárgysorsjáték húzása. 22.20: Gáspár Lajos cigányzenekara. 23: Operaházi zsekar.

Erdélyi Magyarság

Július 11.

Ahol Hitlert agyonvernék

Newyork államban törvény készül a fajgyűlölet ellen

Newyork, július 9.

Newyork állam szenátusa két törvényjavaslatot fogadott el, amely elsősorban az antiszemita propaganda ellen irányul. A törvény szerint bűnvádilag üldözendő az, aki valamilyen lakossági csoporttal szemben a faj, bőrszín vagy a felekezet okából izgat, vagy gúnyolódik, illetve megvetést prédikál. A törvényeket a szenátusnak az állam alsóháza elé kellett terjesztania. Valószínűleg liberális oldalról állást foglalnak a törvényjavaslat ellen, mert szövegezése túlságosan általános és lehetővé tenné a törvény alkalmazását olyan szervezetek ellen is, melyek-

nek tevékenységét a törvény szövegezői, illetve megszavazói aligha kívánják korlátozni majd.

Terményárak

A hétfői hetivásárra igen kevés terményt hoztak fel. Hétfői piaci árak: Buzza 400, rozs 360—380, árpa 220—230, zab 280, kukorica 270—280.

Betörőbanda élén fosztogatott egy ismert magyar festőművész

Závory Zoltán ipariskolai rajztanár, a magyar képzőművészet tehetséges tagja, Pápán kilenc betörésben vett részt bandájával együtt

Pápa, július 9.
A pápai rendőrség ártalmatlanná tett egy szervezett betörőbandát, amely az utóbbi időben sorozatos betöréseket követett el. A banda egyes tagjait már a hét elején letartóztatta a rendőrség, a nyomozás érdekében azonban csak ma hozták nyilvánosságra a letartóztatott banda tagjainak névsorát. Ez

a návsor méltán kelthet megdöbbenést, mert kiderült, hogy a szervezett betörőbanda feje és szellemi vezére Závory Zoltán, a pápai ipariskola rajztanára, az ismert nevű festőművész volt, aki csak nemrégiben nyert műveivel nagyobb ösztöndíjat és éppen legutóbb a magyar kultuszminisztérium is nagyobb megrendelést eszközölt nála iskolák számára

bűnös lenne a betörésekben, csupán azt vallotta be, hogy tudott a betörésekről és beismerte, hogy a nála talált holmik a betörésekből származnak. Tagadja azonban azt, hogy ő lett volna az értelmi szerzője a betöréseknek. Drámai körülmények között szembesítették a pápai rendőrségen a leleplezett banda tagjait. Róka és a fiatalok a szembesítés során is fentartották azt az előzetes vallomásukat, hogy a betörések elkövetésére Závory bujtogatta őket és ő adta az utasításokat is, hogyan kövessék el a betöréseket.

A betörőbanda bukása

A város lakosságát egy év óta nyugtalanító betörések tartották izgalomban. A betöréseket olyan furfangos módon és rejtélyes körülmények között hajtották végre, hogy a rendőrség a legcsekélyebb nyomot sem találhatta a tettesekre vonatkozóan. Több magánlakásban és villában végrehajtott betörés között betörték a főiskolai nyomda helyiségebe is és kifosztották a városi polgári iskolát, valamint a Karczag-féle fotoszaküzletet. Minden egyes betörés után a legerélyesebb nyomozást indította a pápai rendőrség, a betöréseket azonban az ismeretlen tettesek oly szakavatottsággal hajtották végre, hogy sem mi sem lehetett felfedezni. Most aztán egy

zó a nyomzás vezetője a következőket mondotta az ügyről:

— Tíz betöréses lopás tetteseit sikerült a rendőrségnek elfogni. A betörésben részt vett Závory Zoltán rajztanár is, aki a betörések értelmi szerzője. Závory a betörést valami uton-módon mindig előkészítette és helyszíni rajzokat adott. Závory tanár ellen 8 rendbeli betöréses lopás büntette, felbujtásban és orgazdaságban való szövetkezés miatt indult eljárás.

Rejtélyes idegzavar.

Závoryt ma délelőtt hallgatták ki a pápai rendőrségen. A rajztanár tagadta, hogy

Pápán óriási feltűnést kelt Závory Zoltán tragédiája. Senki sem tudja magyarázatát adni annak, hogyan juthatott a kitűnő állásban levő állandó megrendelésekkel elhalmozott és kiegyensúlyozott anyagi viszonyok között élő, rendkívül tehetséges rajztanár arra a gondolatra, hogy rablóbandát szervezen. Az a vélemény alakult ki, hogy valami rejtélyes idegzavar okozhatta a közmegebecsülésnek örvendő rajztanár és festőművész bukását. A rendőrség nagy apparátussal igyekszik tisztázni az ügy minden részletét.

egészen közönséges botlás adta rendőrkézre a páratlan furfanggal dolgozó betörőbandát.

Az elmúlt héten Csehszombathy László nyug. tiszti főorvos lakását látogatta meg a betörő banda. A tiszti főorvos a Balaton mellett nyaralt, a betörők nyugodtan dolgozhattak a lakásán. Rengeteg fehérneműt, ékszert és más értékes holmit vittek el.

A betörést vasárnap reggel fedezték fel a rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást. Minthogy számos aranyneemű is eltűnt a nyugalmazott tiszti főorvos lakásáról, a detektívek sorra vették az ékszerészboltokat, hogy megállapíthassák, nem akart-e valaki aranyat eladni. A Bokody féle ékszerüzletben azután váratlanul nyomra bukkantak a detektívek. Kiderült, hogy az ékszerüzletben megjelent egy fiatalember, aki tört aranyat akart eladni. Az ékszerész megvette az aranyat, de óvatosságból megkérdezte a fiatalember nevét és lakáscímét. Az egyébként mindvégig rendkívül ügyességgel dolgozó bandának ez a tagja itt követte el azt a botlást, mely azután rendőrkézre adta a társaságot.

Igazi nevét és címét mondta be.

A detektívek nyomban elsiettek a megadott címre és előállították a fiatalembert, aki csakhamar mindent bevallott és megnevezte bűntársait is.

A rajztanárt biliardsze verve viszik el a tanfolyamról.

Kiderült, hogy a betörések végrehajtója Róka Zsigmond pápai asztalossegéd volt, — míg a betörések szellemi előkészítője és irányítója Závory Zoltán rajztanár s a betöréseket fiatalokruak segédletével hajtották végre. A pápai rendőrség elő akarta állítani Rókát és Závoryt, de egyik sem volt Pápán. Závory éppen Vácon tartózkodott, ahol egy tanfolyamon vett részt. Róka pedig a nyugalmazott tiszti főorvos lakásáról ellopott holmikkal Budapesre utazott, hogy azokat ott értékesítse. A pápai rendőrség azonnal megkereste a budapesti és váci rendőrséget és a pontos személyleírások alapján a váci, illetve pesti rendőrség mindkettőjüket el is fogta Závoryt a csendőrök hozták megbilincselve Vácról Pápára, ahol nyomban letartóztatták. Dr Czellót László rendőrfogalmazó

Letartóztatták a Szamosból kifogott cucit asszony unokáját és annak két barátját

A satumarei rendőrség is belekapcsolódott a nyomozásba

Satu-Mare, július 9.

A cucit rejtély, amelynek áldozata Szabó Andrásné, már a cucit temetőben nyugszik, közel van a megoldáshoz. A nyomozás, melybe bekapcsolódott a satumarei rendőrség bűnügy osztálya is, teljes apparátussal folyik és annak már a tegnapi nap folyamán jelentős eredménye mutatkozott. A nyomozó hatóságok őrizetbe vették Berenc Jánost, az áldozat 23 éves unokáját, valamint annak két barátját, akik ellen alapos a gyanu, hogy ők

tettek el a botlás alól özv. Szabó Andrásné.

A gyanúsítottak tagadnak, de a tegnapi megtartott helyszíni nyomozás alkalmával Cucon, a Szamos lejárataánál levő iszapban egy lábnyomot találtak, amelybe pontosan beleillik az unoka lába.

A három letartóztatott jelenleg az oltórai csendőrség őrizetében van és a nyomozó közegek remélik, hogy a legrövidebb időn belül teljes világosságot derül a cucit rejtélyre.

Hatvan emberélelet követelt áldozatául egy újabb amerikai hőhullám

A napon 55, árnyékban 36 fokot mértek

Newyork, július 9.

Tegnap ismét rettentő hőhullám vonult végig Északamerika keleti részén,

a hőmérő napon 55 fok Celsius melet mutatott, árnyékban pedig 36 fokot.

A nagy hőség egész sor súlyos balesetet okozott. Mint minden kánikusa alkalmával, Newyork lakossága előzőnlötte a tengerpart fürdőhelyeit. Kilométereken keresztül úgy szorongtak az emberek a tenger vizén, mint a heringek. Miután a hullámverés igen erős volt, tizenegy embert a hullámok a nyílt tengerbe sodortak, akik valamennyien elpusztultak.

Az uccán nyolc ember esett össze és halt meg hőgutában.

Egy bérpalota tetején a torony ólmozott ré-

sze elolvadt és a toronydisz akkor zuhant alá amikor legnagyobb volt a forgalom.

Három ember meghalt 11 megsebesült.

Az autóbalesetek száma is emelkedett Newyork városa és a tengerpart közötti útvonalon, ahol az autók ezrei igyekeztek utasikat a tengerpartig szállítani. Az autóbalesetek 20 halottat követeltek. A felfokozott vasuti forgalom során öt ember vesztette életét.

Ügyes lapárosokat jó keresettel úgy helyben, mint Erdély minden nagyobb városában felveszünk az Erdélyi Magyarság árusításához. Jelentkezni lehet a megbízottaknál és a kiadóhivatalban.

3 oldal

Erdélyi Magyarság

Július 11.

Számkivetve

84

— Nagyon jól tudják készíteni abban a világban, amely neked már nem kell — mondta Endicott és még egy darabot tört le. — Mellesleg, mi hiányzott neked itt a legjobban?

— Te! — felelte Claire, de le nem vette szemét a csokoládéről.

— És még mi?

— Egy tükör — válaszolta Claire. — Ugy-e borzalmasan nézek ki, apus?

Endicott egészen közömbös arccal nézegette Clairet.

— Rosszabbul is lehetne — ismerte el.

— De aztán mi következett szükségleteid listáján?

— Azt hiszem, hogy a cukor. És aztán kenyér. Buzalisztból készült kenyér. És aztán nem tudom bizonyosan, hogy tehéntej vagy hajtlik következnek-e?

Mosolygott, de mosolya szórakozott volt. Egész figyelmét, úgy látszik apja kötötte le, aki ártatlan arccal eszegette a csokoládét. Claire még közelebb lépett apjához és ki nyújtotta egyik kezét. És Endicott felnevetett rá, mintha nem értené, mit jelent ez.

Mit akarsz? — kérdezte komoly arccal.

— Egy darab csokoládét — felelte Claire olyan mohón, hogy ez már szinte tragikus volt.

És az apja csak nézte, hogyan kapja el Claire a feléje nyújtott édességet, micsoda mohósággal szedi le a staniót, mélyeszi egészséges fehér fogait a csokoládéba, hogyan söpri el az éhség zsarnoksága a méltóságot. Megzavarta, mikor látta, miképpen esett vissza az ő civilizált lánya az ősi állapotba. És azon gondolkodott, nem voltak-e más vágyak is, amelyek az átalakító körülmények között ebben az elhagyatottságban a civilizáció gyenge rétegét áttörték és érvényesítették létjogukat.

— Ez már inkább hasonlít az én régi Clanniemhez, aki mindig meg akarta kapni, amire vágyott — mondta Endicott mosolyogva. De ez a mosoly nem volt minden keserűség nélkül való. — És azon a másik dolgon gondolkoztam, amit szintén akarsz.

— Miféle másik dologról beszélsz? — kérdezte Claire, aki most kapta be utolsó darab csokoládéját. Arra gondolt éppen, hogy az ember teste, ha éhes valamire, egész testében éhes, nemcsak valamelyik szerve révén a kielégülést, hanem idegeinek, és sejtjeinek egész összessége.

— Grimshaw — felelt végre apja.

— Mi van vele? — kérdezte Claire oly gyorsan, hogy apja szívébe egy kis féltékenység lopózott.

— Eppen ezt szeretném én tudni. Mi van vele? És mi van azzal az egész rettenetes helyzettel?

— Hát rettenetes ez a helyzet? — kérdezte Claire hirtelen gondolkodóvá vált arccal.

— Ott, ahol a csokoládét készítették, rettenetesnek fogják tekinteni.

Claire némán ült egy percig. Aztán lassanként felderült az arca.

— Shomer el fogja intézni ezt is — jelentette ki. — El fogja igazítani, ahogy elintézte ezt a reménytelen helyzetet is itt a vadonban.

— Hát olyan nagyszerű ember ő? — kérdezte Endicott, aki figyelte a csillogást, amit a lánya szemében látott.

— Nem nagyszerűbb, mint te, apus — felelte Claire ellágyulva, mert észrevette az apja érzelmeit. — Csak más, mint te! Ő hisz a győzelemben. A vérében van. És le fogja győzni ezt is.

— De hogyan tudja majd legyőzni?

— Az egyetlen dologtól függ.

— Mi az?

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Julius 11.

Két szenzációs sztratoszféra repülés van készülőfélben

Egy belga tanár a sztratoszférán akar Kelet-európába repülni, Post, a híres pilóta pedig repülőgéppel akar a sztratoszférába felszállni

Prága, július 8.

Brüsszelből és Newyorkból érkezett jelentések szerint a közeljövőben két, a sztratoszférarepülés történetében páratlan kísérletnek leszünk tanui.

A Brüsszeltől mintegy százötven kilométerre fekvő Hour Hoyeneben Cosyns tanár végzi sztratoszféra-léggömbjén az utolsó simításokat és már csak a kedvező szélre vár, hogy a sztratoszférába repüljön. Cosyns tanárnak a nyugati szél lenne a legkedvezőbb. Az eddigi számítások szerint nincsen kizárva, hogy a léggömb Kelet-európában fog le szállni. Csehszlovákiában fog kikötni Cosyns tanár léggömbje.

Még Cosyns tanár kísérleténél is érdekesebb, amit az amerikaiak világhírű repülője, Post akar végrehajtani. Post nem léggömbbel, hanem egy újrendszerű repülőgéppel akar feljutni mintegy 11 ezer méter magasba és repülőgépén Angliából Ausztráliába

repülni. Post repülőgépének, melyen ezt a nagyszabású kísérletet végre akarja hajtani, az a rendkívülisége, hogy úgy előre, mint hátra tud minden különösebb zökkenő nélkül repülni, azonkívül merőlegesen képes leereszkedni, vagy felemelkedni, a repülőgép lepkészerű mozdulatokkal repül és ezért "lepké" nek nevezték el. Az újrendszerű repülőgép Setl Hartl mérnök találmánya s azzal az első kísérleteket Mantz, Amerika egyik legkiválóbb repülőgép akrobatája végzi. Az amerikai kormány tudatában van annak, hogy Post a sztratoszféra repüléssel új korszakot nyithat a közlekedés történetében és ezért minden tekintetben támogatja. Post nyilatkozott az amerikai újságíróknak és kijelentette, hogy sztratoszféra repülését, amelyet világkörüli útjánál sokkal nagyobb jelentőségűnek tart, a lehető legrövidebb időn belül akarja végrehajtani.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz a módosított elemi oktatási törvény

A gyermek indokolatlan távolmaradását megbírságozzák, majd a bíróság elé állítják a szülőket. -- Mire jogosít az elemi iskola hét osztályának elvégzése

Bucuresti, július 9.

A hivatalos lap tegnapi 152. száma közli az elemi oktatásról szóló törvény minap megszavazott módosítását, amely szigorú intézkedéseket tartalmaz az iskolakötelezettség betartása tekintetében, amennyiben súlyos bírságokat ír elő azokra a szülőkre és gyámokra, akiknek gyermekei elmaradnak az iskolából.

A módosítás első szakasza előírja, hogy minden évben községenként össze kell állítani a mindkét nemű 5-7, 7-12 és 12-16 éves gyermekek jegyzékét s úgy az óvónőknek, mint az elemi iskolai tanároknak számon kell tartaniuk a hatáskörükbe tartozó gyermekek névsorát s abba pontosan be kell vezetniük a tanulók indokolt és indokolatlan távolmaradását. A szülőknak és gyámoknak a távolmaradás kezdetétől számított 3 napon belül értesíteniük kell erről a tanítót s legfeljebb öt napon belül igazolniuk kell gyermekük mulasztását.

Az indokolatlan távolmaradásokért a bírságot azokban a helységekben, ahol csak egy iskola működik, a tanító, ahol pedig több az egész tantestület rójjá ki. Azokat a szülőket, akiknek gyermekei az első alkalommal hiányoznak, az igazgató-tanító magához hívja s figyelmezteti, visszaesés alkalmával pedig már megbírságozza. Az igazgató minden hónap 15-én és 20-án beterjeszti az adó hivatalnak a megbírságozott szülők névsorát.

A bírságokat kéthetenként mondják ki. Amikor a tanuló a szüleinek adott figyelmeztetés ellenére is indokolatlanul mulaszt, a bírság minden elmulasztott nap után a végrehajtási utasításban megállapítandó nap-szám egynegyed részét teszi ki, az első bírságot azonban felfüggesztik s ha a gyermek a következő 3 hónap alatt egyszer sem hiányzik az iskolából, nem is hajtják be. Azokat a szülőket, akik e négyszeri büntetés ellenére sem küldik iskolába gyermekeiket, járásbíróság elé állítják, amely az iskolai igazgató megállapításai alapján ítélkezik.

A járásbíróság gyorsított eljárással ítélkezik s az alperest 20-50 lei büntetéssel sújtja minden egyes nap után, még pedig mindaddig, amíg a gyermek nem kezd újra óvodába vagy iskolába járni, esetleg az egész tanév alatt köteles naponta 20-50 leit fizetni bírságként. A járásbírósági tárgyalás során az alperesnek nincs védekezési joga, hanem csak megfelelőbbé teszi az ítéletet annak kihirdetésétől vagy ha nem volt jelen a tárgyaláson, annak vele való hivatalos közlésétől számított 5 nap alatt. A járásbíróság és törvényszék megküldi ítéletét az adónivatnak végrehajtás céljából.

A magánjellegű iskolákba járó gyermekek távolmaradásai után is ugyanezeket a bírságokat rójják ki s a magániskolák vezetői kötelesek közölni a tanfelügyelőséggel az indokolatlan mulasztásokat.

A 40. szakasz azt írja elő, hogy a szülők kötelesek beszerezni gyermekeiknek a szükséges tankönyveket és iskolai tanszereket. Ha ezt megtagadják, gyermekeiket az iskolából indokolatlanul távolmaradtaknak fogják tekinteni s mulasztási bírságot vetnek a szülőkre mindaddig, amíg a könyveket be nem szerzik. A községek és megyék kötelesek költségvetésükben bizonyos összeget előirányozni a szegény gyermekek segélyezésére. A szegénységet az iskolaszék mondja ki az adóhivatal bélyegmentes bizonyítvány alapján.

A módosított törvény IV. fejezetének 60. szakasza kimondja, hogy az elemi iskola mind a hét osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány egyenjogúsítható a liceum harmadik osztályának végbizonyítványával, tehát az ugynevezett kísérlettségivel, ha a tanuló leteszi a különbözeti vizsgát. A 7. elemi osztály elvégzése csökkentett katonai szolgálati időre is jogosít, valamint inasbizonyítványnak is számít, amellyel tulajdonosa munkaként elhelyezkedhetik az általa tanult szakmában.

A 17 éves gyilkos csak a táblai tárgyaláson vallotta be, hogy megfojtotta az öregasszonyt

Az oravitai törvényszék a gyilkos két társát ítélte 15—15 évi fogházra. A tegnapi izgalmas főtárgyaláson kiderült a valóság

Timisoara, július 9.

Tavaly április 8-án este Radu János tievanulmicii lakos, akit a környéken és a faluban is Mantunak neveztek, Vlad Titus kosaras s Buna-Borca János gazda társaságában mulatott. A társaság erősen ittas állapotban volt már, midőn Radu János azt indítványozta, hogy gondoskodjanak hölgytársaságról. Felkerekedtek és elindultak Copu Jakab gazda házához, akinek feleségénél bekopogtattak. Copuné azonban nem nyitott ajtót, mire Radu betörte a kaput, behatolt a kamrába és onnan 4000 lei értékben ruhaneműt vitt el, melyet társainak adott ki megőrzésre. Copuék házából Radu Miklóshoz mentek, akinek leánya azonban nem volt hajlandó fogadni az ittas társaságot, mire továbbáltak, de Radu János előbb magával vitt egy sonkát és egy harapófogót. Végül özvegy Cica Mária gazdag 60 éves asszony házához értek. Radu János itt behatolt a házba, ahol az öregasszonyt megfojtotta. Radu Jánost a csendőrség kétnapos bujkálás után megtalálták. A csendőrség 30 betöréses lovasát derített ki, amelynek mind a 17 éves Radu János volt elkövetője. A csendőrség előtt Radu a betöréses lopásokat beismerte, de az emberölésre vonatkozólag azt állította, hogy ő kinn várakozott az udvaron és két társa végzett az öregasszonnyal. A csendőrség elfogadta Radu János magyarázatát és ilyen értelemben vett is fel jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv alapján az oravitai törvényszék Vlad Titust és Buna-Borca Jánost gyilkosság címén 15—15 évi fegyházzal, Radu Jánost, a "kis Mantu" azonban csupán büntetési szabadságban mondta ki hibásnak és 5 évi fegyházzal sújtotta.

Az ügyészség felebbezése folytán az ügy a timisoarai tábla elé került. A táblán a két vádlottat Fehér Kristóf dr és Jäger Ferenc dr védtek. A védelem kérte a táblát, rendelkezjen el az ügyben helyszíni szemlét, ami meg is történt. A tábla egyik bírja és Niculescu ügyész kinn jártak Tikvanulmicben a helyszínen és megállapították, hogy Radu azon állítása, amely szerint Boca és Vlad Titusz az ablakon másztak be az öregasszonyhoz, nem felel meg a valóságnak, mivel az ablak szűk és alacsony, azonkívül rács van rajta. A tábla jegyzőkönyve csodálattal emlékezik meg a csendőrség által felvett tényállásról melynek alapján az oravitai törvényszék súlyosan marasztaló ítéletét hozta.

Tegnap tárgyalta a tábla az ügyet. A tárgyalásra elővezették a vádlottakat is. — Radu kihallgatása szenzációs eredménnyel járt, mivel a fiatalember a tábla helyszíni szemléjének hatása alatt megtört és sirva vallotta be, hogy a gyilkosságot ő kö-

vette el egyedül. Vlad az udvaron ácsorgott, míg ő benn járt és nem tudott a gyilkosságról. Borca pedig már jóval előbb elvihar a társaságtól. Ittas állapotára és korára való hivatkozással enyhe büntetést kért.

Fehér Kristóf dr a két vádlott felmentését kéri, míg Jäger Ferenc dr, Radu János

nos hivatalból kirendelt védője elnézést kért védelem számára és kérte a táblát, hogy legyenek tekintettel a gyilkosság lélektani ringóira, a tettes személyére és a körülményekre.

A tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Hitelt kér a mezőgazdaság

Bucuresti, július 9.

A mezőgazdasági szindikátusok szövetsége terjedelmes emlékiratot dolgozott ki, amelyben azt fejti ki, hogy a megfelelő hitelhiányában mennyire szenved a mezőgazdaság. Az emlékiratot az uralkodó, a kormány és a Nemzeti Bank elé terjesztették. Az emlékiratban azt kérik, hogy a Nemzeti Bank siessen a mezőgazdasági leszámítás útján

a mezőgazdaság segítségére, hogy ezáltal a termelők megfelelő feltételek mellett értékesíthessék termékeiket.

Az emlékiratban azt fejtik ki, hogy a Nemzeti Bank könnyen közvetíthet ilyen hitelt a falusi szervezetek segítségével. A mezőgazdák remélik, hogy az emlékiratnak nem marad el a várt eredménye.

Gyilkosság a halotti tor után

Szivenszurta barátját, mert állítólag gunyolódott vele

Targu-Mures, július 9.

Két évvel ezelőtt történt, hogy egy ciucmegyei községben, amidőn Szilveszter János halotti torát ülték barátai, azon megjelent többek között Rózsa Béla munkás, aki Ploestből jött haza néhány napi tartózkodásra. Rózsa a mulatság végével együtt távozott el Bodó József gazdával jóbarátjával, akire az országuton rátámadt azzal, hogy vele az egész este folyamán gunyolódott. Bodó niába tiltakozott, Rózsa elővette hatalmas zseb-

kését és azzal többször egymásután szívébe döfött a szerencsétlen Bodónak, aki az országuton kiszenvedett.

A mercurea-ciuci törvényszék öt évi fegyházra ítélte Rózst, de arra való tekintettel, hogy bejelentett lakással bírt, nem rendelte el letartóztatását. Rózsa felebbezése folytán ma került az ügy az ítélőtábla elé, de a tábla nem tárgyalta le az ügyet, hanem a főügyész indítványára elrendelte a vádlott elővezetését.

Ez is csak Amerikában lehetséges

Házasságot köt két összenőtt angol ikertestvér

Egyiket egy karmester, a másikat egy boxbajnok veszi el

Newyork, július 9.

Az Amerikai Egyesült Államokban sokat beszélnek Hilton Violette és Hilton Daisy 26 éves angol "szíami ikrek" jövődó házasságáról. Hiltov Violette ugyanis bejelentette, az egyik anyakönyvi hivatalban, hogy házasságot kíván kötni Lambert Maurie 29 éves karmesterrel. Az anyakönyvi hivatal vezetője azonban nem fogadta el a bejelentést, mert kijelentése szerint az egyik ikertestvér házassága tisztességtelen és erkölcstelen lenne és különben is csak reklámfogásnak tekinthető. A szerelmes Hilton Violette azonban nem akart lemondani vőlegényéről és ezért Newart város anyakönyvi hivatalában akart házasságot kötni. A bejelentést azonban ott sem fogadták el, mire Arkansas városban próbált szerencsét. Ugyilátszik, hogy az ottani anyakönyvvezető nem volt olyan szigorú felfogású, mint másik két kollégája, mert kijelentette, hogy hajlandó a házasságot megkötni. Az angol "szíami ikrek" csipőben nőttek össze és kitűnően usznak, tornáznak, gólfognak és ezenkívül igen

ügyesen varrnak. Menyasszony különben Daisy is, akinek egy londoni ökölvívóbajnok a vőlegénye. Az ikrek elhatározták, hogy egyszerre tartják meg esküvőjüket és csupán azt várják, hogy Daisy vőlegénye megkapja a beutazási engedélyt az Egyesült Államok területére.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal

Pásztor Ede

papír és írószeráruháza

Bucurestibe ügyes lapárosok felvételnek jó keresettel. Jelentkezni Bucurestiben, Balcan Press, Str. Cobalcescu 29, vagy a kiadóhivatalban.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Július 11.

Sighisoarai (segesvári) olvasóink figyelmébe!

Tekintettel arra, hogy Sighisoarán új birományos vette át lapunk terjesztését, kívánságára hozzájárulunk ahhoz, hogy ottani olvasóink a tombolában mai 9. folyószámunk lapunktól számítva vegyenek részt a tombolában. Kérjük tehát ottani olvasóinkat, hogy szorgalmasan gyűjtsék a lapfejeket és így részt vehetnek a tombolában, melynek nyereménye van minden 20 lapfej után.

SPORT

Visszaadta a Crisana a kölcsönt a Kinizsinek

4:1-re győzött Barátky csapata a szivósan védekező timisoarai csapat felett

Oradea, július 8. Fényes elégtételt vett a Crisana a Kinizsi csapatán, amelyet hatalmas küzdelem után ugyan, de biztos fölényrel 4:1 (2:0) arányban vert meg. Az eredmény már csak azért is értékes, mert ezzel a győzelmével a Crisana bebizonyította, hogy csupán muló indiszpozíció volt az utóbbi hetek egynehány veresége. Mindenesetre kár, mert, bizony, ha úgy játszott volna egy pár héttel ezelőre mint most, akkor ma ő a bajnok.

A Crisana kezd s meglátszik, hogy győzni akar. Különösen a csatársor van elemében amelyet ismét a régi center, Máté, irányít. Az első félidő 25. percében Máté gólt rug, amelyet a 44. percben megdupláz. Félidő 2:0.

A második félidőben a Kinizsi beledül. Gyönyörű akciókkal közelítik meg a Crisana kapuját, de a csatársor tehetetlensége nem hozza meg a megérdemelt eredményt. Ellenkezőleg, a második félidő 5. percében Barátky fejes gólja háromra szaporítja a Crisana góljait. A Kinizsi most már nagyon rákapcsol, de Püllök szenzációs formában van és mindent véd. Mégis egy kórnerből rugott labdát nem tud kivédeni és a timisoarai (temesvári) fiut 3:1-re szépitene. Már ugy látszik, hogy az eredmény marad, azonban 44. percben Cionca lehetetlen helyzetből győnyörű góllal 4:1-re állítja be az eredményt.

A mérkőzés nivós szép küzdelmet hozott a mintegy 1000 nézőnek. Bíró Farkas Pál volt, aki a mérkőzést jól vezette.

Ripensia-Universitatea 3:2

Timisoara, július 8. Vasárnap, a behirdetett országos román Kupa mérkőzés helyett barátságos mérkő-

zést játszott a Ripensia a cluji Universitatea csapatával. A mérkőzést a hazai csapat nyerte 3:2 (2:0) arányban.

Biztosan győztek a magyar atléták Bécsben az osztrák válogatott ellen

Kiemelkedő Bodosi magasugrása: 194 cm. -- Csupán a 110 m. gátfutást nyerték az osztrákok

Bécs, július 8. Nagyszámu közönség előtt tegnap folyt le a magyar és osztrák válogatott atléták közötti verseny, melyet természetesen a magyar csapat nyert meg 78 és fél ponttal 50 és fél pont ellenében. A magyarok a 110 m gátfutás kivételével minden szamot megnyertek. Az eredmények közül kiemelkedik Bodosi magasugrása. A fiatal egyetemi versenyző 194 cm ugrással győzött. Ilyen magassat Bécsben még senki sem ugrott.

Részletes eredmények a következők:
100 m síkfutás: 1. Sir 10.6
400 m síkfutás: 1. Barsi 50.1.

800 m síkfutás: 1. Szabó. 1 perc 57.8
1500 m síkfutás 1. Ignác 4 perc 8 mp.
5000 m síkfutás: 1. Kelen 15 p. 22 mp
110 m gátfutás: 1. Leitner (osztrák) 15.1.

Magasugrás: 1. Bodosi 194.
Távolugrás: 1. Koltai 7.11 m
Súlydobás: 1. Horváth 14.92.
Gerelyvetés: 1. Várszegi 60.22.
Rudugrás: 1. Zsuffka 3.80 m.
Diszkoszdobás: 1. Donogán 47.58.
Svédstaféta (100, 200, 300, 400) : 1 A magyar csapat 1 perc 59.4 mp.

A Juventus és a Ferencváros továbbmentek a Középeurópai Kupában

A Kladno hazai publikuma előtt kitett ugyan magáért de a Fradi Budapesten behozhatatlan előnyt szerzett. -- Az Ujpest 1:0-ra vezetett már az első félidőben, azonban eldöntetlen lett a vége

Budapest, július 8. A középeurópai Kupa mérkőzések során, mint ismeretes a Hungária megóvta a Spárta ellen elvesztett mérkőzését s mivel a felebbezési fórum a Hungáriának adott igazat, a két csapat újból két mérkőzést játszik. Tegnap Budapesten állt szembe a cseh Spárta csapatával. Győzött a Hungária 2:1 (1:0). Az első félidő 17. percében a gólt

ray lövi. A 18. percben kinos incidens támad, amennyiben Turayt, aki feltűnően jó, Zitrokit cseh akarattal megrugja. A bíró Zitrokitot kiállítja, mire a csehek 10 emberrel játszanak tovább. A második félidőben azonban a csehek kerülnek fölénybe és már a 4. percben Facinek berugja a kigyenlítő gólt. A két csapat hatalmas irammal fekszik bele a játékba, hogy a győzelmet meg-

szerezze. A Hungáriának sikerült is amennyiben a 10. percben Cseh II. berugja a győztes gólt. A játék további során több gól nem esik.

Győzött a Hungária, azonban ez az egy gól nem elég ahhoz, hogy a következő vasárnap a Spárta Prágában ne fektesse két vállra a Hungáriát. Valami nagy csodának kell történnie, hogy a magyar csapat tovább jusson.

Prága, július 8. Vasárnap játszották le a Kladno-Ferencváros mérkőzést, amely 0:0 félidő után váratlanul a Ferencváros 4:1 arányu vereségével végződött. A vereség ellenére is azonban a Ferencváros bejut a középeurópai Kupa második fordulójába, mert 7:4 arányban jobb a gólhelyzete.

Torino, július 8. Az Ujpest-Juventus mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Az első félidőben az Ujpest vezetett Kocsis góljával, de a második félidőben a Juventus egyenlített. Az Ujpest kiesett a középeurópai Kupa további küzdelmeiből.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legkiválóbb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

Alapkövetételez oradeai Iosia-telepen

A reformátusok ima- és kultúrházait építenek és napközi otthont emelnek

Oradea, július 8. Csak nemrég mentették fel a Josia-telepi római katolikus templomot s tegnap már a reformátusok rakták le imaházuk, kultúrházuk és napközi otthonuk alapkövét. Az esős idő ellenére százak és százak gyűltek össze, hogy tanúi lehessenek annak az ünnepségnek, melyen Sulyok István királyhágo-melléki református püspök is megjelent. Felhangzott a 90. zsoltár és éneklés közben maga a püspök rakta le az első követ annak a háznak, amely egyformán lesz Istené emberé.

A felborult kocsi maga alá temetett egy négytagu családot

Oradea, július 8. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte Márton Mátyás alkéri lakost és családját. A 4 tagu család tegnap kocsin igyekezett Alkéből Félix fürdőbe. Amikor a kocsi a Püspök és a Félix fürdő közötti útra ért, a lovak megbokrosodtak és a kocsit felfordították.

A kocsiiban ülők kiborultak és súlyos sérüléseket szenvedtek. Márton Mátyás könnyebben az arcán sérült meg, felesége oldalborda és karja tört el. A hozzájuk vendégségbe érkező Izrael Gyula 14 éves budapesti diák súlyosabb természetű sebesülést szenvedett. Az út mellett fekvő ebesülteket egy arra haladó autó sofförje vette észre, aki azonnal segítségükre sietett és a sebesült családot behozta az oradeai Zsidó kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették.

APROHIRDETESEK

Kisebb butorozott szoba olcsón kiadó. Str. Lacramioarelor (v Dániel-utca) 1-2. (Kaszner mellett). 1612

Munkanélküliek biztos szép kereseteket juthatnak a Friss Ujság és Erdélyi Magyar-ság árusításával. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA